

FILMOTECA TERRES DE LLEIDA

ABRIL / JUNY 2010

PRIMER PLA / **Billy Wilder**

FOSES / **Mòstra de Cinemà Occitan**

AULA DE CINEMA / **Douglas, Ashby**

ZOOM / **La Seu d'Urgell, Tàrraga**

Malgrat que han passat els anys, encara avui molts aficionats al cinema recorden el discurs d'agraïment que Fernando Trueba va pronunciar davant l'Acadèmia de Hollywood en recollir l'Oscar a la millor pel·lícula en llengua estrangera per *Belle Époque* l'any 1993: «M'agradaria creure en Déu per donar-li les gràcies. Però jo només crec en Billy Wilder..., així doncs, gràcies senyor Wilder». En aquell moment, entre altres coses, el cèlebre panegíric del director espanyol reivindicava l'obra d'un cineasta que va escriure el seu nom en lletres majúscules en la història del cinema nord-americà.

Amb el mateix objectiu de recuperar la memòria del cinema d'un dels millors directors del Hollywood clàssic, presentem la secció **PRIMER PLA** dedicada a **Billy Wilder** (1906-2002), una excepcional oportunitat de tornar a gaudir del llegat, en pantalla gran i en versió original subtitulada, del reconegut creador cinematogràfic amb tots els honors. Centrat especialment en la seva primera etapa com a director, el cicle proposa set obres mestres imprescindibles realitzades entre les dècades dels anys quaranta i seixanta que mostren no només la varietat de gèneres en què Wilder es va saber moure de forma audaç i intel·ligent —malgrat que popularment, i de forma equivocada, ha estat encasellat en l'àmbit exclusiu de la comèdia—, sinó també l'excel·lència en la qualitat dels guions del conjunt de la seva filmografia. De fet, Wilder va accedir a la direcció després d'una llarga trajectòria com a guionista, primer en el cinema alemany i després en la indústria de Hollywood, on va haver d'exiliar-se amb pocs mitjans i amb un escàs coneixement de l'anglès a finals dels anys trenta com a conseqüència de l'arribada del règim nazi —Wilder era d'origen austríac i d'ascendència jueva-. El seu talent com a escriptor de grans històries i la seva extraordinària capacitat d'adaptació van convertir-lo en pocs anys en un dels millors guionistes de la seva generació i va col·laborar

—en companyia de Charles Brackett— en fi ms de companys d'exili com ara Ernst Lubitsch (*Ninotchka*, 1939) o en pel·lícules de directors nord-americans consagrats com Howard Hawks (*Ball of Fire*, 1941).

Ben aviat es va convertir en director i, posteriorment, també en productor —en part gràcies a la necessitat de controlar fins al final el resultat dels seus guions— i va iniciar així una meteòrica carrera capaç de compaginar l'èxit de públic amb l'aprovació unànime de la crítica —va rebre vint-i-una nominacions als premis Oscar, dels quals en va guanyar sis. D'aquesta manera —primer amb Brackett de col·laborador i més endavant en associació amb I. A. L. Diamond—, Wilder va esdevenir un dels principals narradors de Hollywood retratant les noves realitats socials i sexuals de la postguerra tant des del *film noir* (*Double Indemnity*, 1944), com des del drama demolidor, ara crepuscular (*Sunset Boulevard*, 1950), ara de misteri judicial (*Witness for the Prosecution*, 1957); des de comèdies divertidíssimes i estilitzades (*The Seven Year Itch*, 1955) o trepidants *screwball comedies* (*Some Like It Hot*, 1959); des de la crònica agredolça de la vida americana contemporània (*The Apartment*, 1960); o des de la sàtira irònica sobre la situació del món (*One, Two, Three*, 1961).

Aquesta fructífera producció, sempre acompanyada d'un brillant càsting d'actors (Marilyn Monroe o Jack Lemmon), reforça la idea, vist en perspectiva, que més enllà d'un home d'ofici, Wilder va aconseguir la categoria d'autor universal que mereix ser visitat d'una manera periòdica i constant per no deixar d'oblidar mai un dels testaments més enginyosos de la narrativa cinematogràfica clàssica.

Preparem-nos, doncs, per escoltar la paraula d'un déu del cinema.

A continuació, la secció **FOSES** ens convida a apropar-nos a la cultura occitana mitjançant la finestra que obrim enguany a la **III Mostra de Cinemà Occitan**, una interessant activitat associada als Premis Llanterna Digital i organitzada per la Coordinadora de Serveis Lingüístics de Lleida amb la intenció de difondre la producció audiovisual en llengua occitana. En aquest cas, oferim l'oportunitat única de conèixer una de les primeres pel·lícules en occità rodades als Alps italians, el llargmetratge *E l'aura fai son vir* (*Il vento fa il suo giro*, Itàlia, 2005), de Giorgio Diritti, una petita joia que, malgrat que ha estat premiada en diversos festivals internacionals i comercialitzada amb èxit al seu país d'origen, roman totalment inèdita a casa nostra per manca de distribució comercial (motiu pel qual la projecció serà en versió original parlada en italià, occità i francès amb subtítols en italià).

I per acabar, finalitzen les projeccions del curs 2009-10 de l'**AULA DE CINEMA** amb dues obres inclassificables: un títol mític en la història del cinema de ciència-ficció, *Them* (1954), de Gordon Douglas, i un esperpèntic relat metafòric sobre el poder polític en la societat actual, *Being There* (1979), de Hal Ashby.

PRIMER PLA | **Billy Wilder**

DILLUNS 19 d'ABRIL, 19.00h i 22.00h

Double Indemnity / Perdición

Billy Wilder, Estats Units, 1944, 35 mm, 107', B/N, VOSE, O. Un venedor d'assegurances s'enamora d'una gèlida dona i tots dos preparen plegats un pla per assassinar el marit. La primera gran pel·lícula de Wilder i un clàssic imprescindible del cinema negre nordamericà.

DILLUNS 26 d'ABRIL, 19.00 i 22.00h

Sunset Boulevard / El crepúsculo de los dioses

Billy Wilder, Estats Units, 1950, 35 mm, 110', B/N, VOSE, O. Un guionista sense feina s'amaga dels seus creditors a la mansió d'una antiga diva del cinema mut (Gloria Swanson) que viu aïllada de la realitat. L'obra mestra sobre la cara més fosca de Hollywood.

DILLUNS 3 de MAIG, 19.00h i 22.00h

The Seven Year Itch / La tentación vive arriba

Billy Wilder, Estats Units, 1955, 35 mm, 105', C, VOSE, O. Adaptació d'una comèdia de Broadway centrada en les relacions entre un pare de família i la seva explosiva i ingènua veïna. El film que va catapultar la imatge de Marilyn com a icona del segle XX.

DILLUNS 17 de MAIG, 19.00 i 22.00h

Witness for the Prosecution / Testigo de cargo

Billy Wilder, Estats Units, 1957, 35 mm, 116', B/N, VOSE, O. Un advocat de prestigi (Charles Laughton) accepta defensar un home acusat d'haver assassinat una rica hereva. La millor aproximació cinematogràfica a l'obra d'Agatha Christie.

DILLUNS 24 de MAIG, 19.00h i 22.00h

Some Like It Hot / Con faldas y a lo loco

Billy Wilder, Estats Units, 1959, 35 mm, 120', B/N, VOSE, O. Després de ser testimonis d'una matança, dos músics de jazz fugen camuflats de dones integrant-se en una orquestra femenina. Una de les comèdies amb majúscules i més cèlebres de la història del cinema.

DILLUNS 31 de MAIG, 19.00 i 22.00h

The Apartment / El apartamento

Billy Wilder, Estats Units, 1960, 35 mm, 125', B/N, VOSE, O. Un empleat d'una companyia d'assegurances intenta ascendir en deixar el seu discret apartament als seus superiors perquè es trobin amb les seves amants. Una comèdia agredolça guanyadora de cinc premis Oscar.

DILLUNS 7 de JUNY, 19.00h i 22.00h

One, Two, Three / Un, dos, tres

Billy Wilder, Estats Units, 1961, 35 mm, 115' B/N, VOSE, O. Un directiu de la Coca-Cola, James Cagney, negocia amb una delegació soviètica al Berlín Occidental la introducció de la coneguda beguda a l'URSS. Una sàtira esbojarrada sobre el teló de ferro i la guerra freda.

FOSES | Mòstra de Cinemà Occitan

DILLUNS 14 de JUNY, 19.00h i 22.00h

E l'aura fai son vir / Il vento fa il suo giro

Giorgio Diritti, Itàlia, 2005, DVD, 110', C, VOS-italià. Un exprofessor francès que treballa de pastor s'instal·la amb la seva família en una petita comunitat occitana dels Alps italians a la recerca d'una nova vida en consonància amb la natura.

Entrada gratuïta

AULA DE CINEMA | Douglas, Ashby

Sessions matinals 10.30h per a grups organitzats | Sessions de tarda 16.00h per a públic en general

DIJOUS 8 d'ABRIL, 16.00h

Them / La humanidad en peligro

Gordon Douglas, Estats Units, 1954, 35 mm, 89', B/N, VOSE, O. Film de gènere que ha esdevingut un clàssic per als amants de la ciència-ficció que, sota la seva aparença d'innocent entreteniment, ofereix les claus psicològiques per entendre el món durant la guerra freda.

DIMECRES 5 de MAIG, 16.00h

Being There / Bienvenido Mr. Chance

Hal Ashby, Estats Units, 1979, 35 mm, 130', C, VOSE, O. Deliciosa i poètica faula sobre un home vulgar que només sap fer de jardiner però que esdevé president dels Estats Units. Una sàtira implacable sobre l'art de la política com a servei a la col·lectivitat.

ZOOM | La Seu d'Urgell, Tàrraga

Entrada gratuïta

LA SEU D'URGELL | DIJOUS 29 d'ABRIL, 22.15h

Sunset Boulevard / El crepúsculo de los dioses

Hollywood.

Billy Wilder, Estats Units, 1950, 35 mm, 110', B/N, VOSE, O. Un guionista sense feina s'amaga dels seus creditors a la mansió d'una antiga diva del cinema mut (Gloria Swanson) que viu aïllada de la realitat. L'obra mestra sobre la cara més fosca de

LA SEU D'URGELL | DIJOUS 20 de MAIG, 22.15h

TÀRREGA | DIVENDRES 21 de MAIG, 22.30h

The Apartment / El apartamento

perquè

Billy Wilder, Estats Units, 1960, 35 mm, 125', B/N, VOSE, O. Un empleat d'una companyia d'assegurances intenta ascendir en deixar el seu discret apartament als seus superiors

es trobin amb les seves amants. Una comèdia agredolça guanyadora de cinc premis Oscar.

TÀRREGA | DIVENDRES 11 de JUNY, 22.30h

LA SEU D'URGELL | DIJOUS 17 de JUNY, 22.15h

E l'aura fai son vir / Il vento fa il suo giro

Giorgio Diritti, Itàlia, 2005, DVD, 110', C, VOS-italià. Un exprofessor francès que treballa de pastor s'instal·la amb la seva família en una petita comunitat occitana dels Alps italians

a la recerca d'una nova vida en consonància amb la natura.

MÉS INFORMACIÓ

PROJECCIONS I VENDA D'ENTRADES

Totes les sessions (excepte secció Zoom): CAIXAFÒRUM LLEIDA, Av. Blondel, 3. 25002 · tel. 973 27 07 88.

Les 24 hores a través del ServiCaixa i en horari d'atenció al públic al mateix local de projecció.

Secció Zoom: La venda d'entrades serà en horari d'atenció al públic al mateix local de projecció.

La Seu d'Urgell: Cimenes Guiu, Av. Salòria, 55· 25700 · tel. 973 35 01 66

Tàrrega: Cinemes Majestic, Av. Catalunya, 54 · 25300 · tel. 973 31 07 31

Aspectes organitzatius i preus

Totes les seccions (excepte Aula de Cinema): Destinades al públic en general.

Entrada general 3€. Entrada reduïda (carnet jove, d'estudiant de la UdL, aturats i jubilats) 2€. Abonament 10 sessions, entrada general, 25€. Abonament 10 sessions, entrada reduïda, 15€. Els abonaments no tener caducitat. Algunes sessions especials, degudament anunciades, seran d'entrada gratuïta i només limitada per l'aforament de la sala.

Secció Aula de Cinema: Destinada al públic en general i a grups organitzats d'ensenyament secundari, batxillerat, cicles formatius, universitaris, gent gran o altres col·lectius. Sessions matinals (a les 10.30h) només per a grups organitzats. Sessions de tarda (a les 16h) per al públic en general i grups organitzats.

Les projeccions d'aquesta secció s'acompanyen d'una presentació i debat posterior a càrrec de Sandro Machetti (professor d'Història del cinema i altres arts audiovisuals de la UdL).

Preu grups organitzats, 1€ per persona i sessió que s'haurà d'abonar pel total del grup i mitjançant el mecanisme que s'estableixi amb l'organització.

Preu públic en general (només sessió de tarda), el mateix que la resta de seccions.

Més informació: www.filmotecaterresdelleida.net

Adreça de contacte grups organitzats: info@filmotecaterresdelleida.net

V e n d a d ' e n t r a d e s

Les 24 hores a través del ServiCaixa i en horari d'atenció al públic al mateix local de projecció.

E q u i p

Comissari: Sandro Machetti. Programadors: Antonio Romero, Oriol Bosch. Gestió i difusió: Jordi Larios. Amb la col·laboració de SCINIAA (Seminari de Cinema i Arts Audiovisuals, Universitat de Lleida).

A b r e v i a t u r e s

B/N: blanc i negre. C: color. I-anglès: intertítols en l'idioma que s'indica. IC: intertítols en català. IE: intertítols en castellà. S-anglès: subtítols en l'idioma que s'indica. SC: subtítols en català. SE: subtítols en castellà. VC: versió catalana. VE: versió castellana. VM: versió muda. VMP: versió muda postsincronitzada. VO: versió original. VOS-anglès: versió original amb subtítols en l'idioma que s'indica. VOSC: versió original amb subtítols en català. VOSE: versió original amb subtítols en castellà. VOTS: versió original amb traducció simultània.

Filmoteca/Cine-ull es reserva el dret de modificar aquest programa per raons de força major.

[+] www.filmotecaterresdelleida.net [<http://www.filmotecaterresdelleida.net>]

[javascript:window.print()] [javascript:history.back()] [#]

